

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 826
van **CELIA GROOTHEDDE**
datum: 17 september 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT,
DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Onderwijs - Mediawijsheid rond sexting en het doorsturen van privébeelden en - informatie

1. Kan de minister een overzicht geven van de initiatieven genomen in het onderwijs in verband met het doorsturen van privébeelden, privacy en nieuwe media, net als rond mediawijsheid en ethiek rond sexting? Graag zowel binnen als buiten het vak mediawijsheid.
2. Welke doelstellingen worden daarbij geformuleerd?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 826 van 17 september 2020

van **CELIA GROOTHEDDE**

De genomen initiatieven rond al de vermelde thema's kunnen als volgt worden samengevat:

Integratie in het curriculum

Mediawijsheid en ICT-vaardigheden zijn opgenomen in de eindtermen in zowel het lager als het secundair onderwijs. De ethiek rond sexting, het doorsturen van privébeelden, privacy en nieuwe media, zijn hier onderdeel van. De geschetste thema's vallen echter niet enkel onder mediawijsheid en ICT-competenties, maar kunnen ruimer gezien worden in het kader van sociale vaardigheden. Ook hier rond zijn relevante leergebiedoverschrijdende eindtermen geformuleerd.

In de eerste graad van het secundair onderwijs, bevatten de hernieuwde eindtermen een sleutelcompetentie 'digitale competentie en mediawijsheid'. Zeer concreet zijn er enkele eindtermen basisgeletterdheid die gaan over het verantwoord, kritisch en ethisch omgaan met digitale en niet-digitale media en informatie. Zo worden privacyregels, ethisch en sociaal aanvaardbare gedragsregels, beveiligingsrisico's en privacyaspecten, en het beheer van de digitale identiteit (e-identiteit en e-reputatie) specifiek benoemd. Deze eindtermen basisgeletterdheid moeten door alle leerlingen van de eerste graad bereikt worden. De vernieuwde eindtermen van de tweede en derde graad zullen bouwen verder op de eindtermen van de eerste graad.

Ook bij andere sleutelcompetenties waaronder "lichamelijke en geestelijke gezondheid" en "sociaal-relatieve competenties" en "zelfbewustzijn" is er aandacht voor welbevinden, tegengaan van pesten, seksualiteit, positief zelfbeeld en zelfvertrouwen, het opbouwen van gezonde interpersoonlijke relaties, het aangeven en respecteren van grenzen, respect hebben voor elkaar...

Integriteitsbeleid

Alle scholen nemen in hun beleid een integraal preventie- en reactiebeleid op. Hierbij dient er enerzijds aandacht te gaan naar kwaliteitsbevordering, sensibilisering en preventie om pesten en andere vormen van geweld of grensoverschrijdend gedrag te voorkomen, maar anderzijds ook naar een adequaat reactiebeleid indien er zich toch incidenten voordoen.

Onderwijsinstellingen zijn zelf verantwoordelijk voor de uitbouw van een dergelijk (preventie- en reactie)beleid tegen elke vorm van grensoverschrijdend gedrag en het nemen van maatregelen om de problematiek aan te pakken. Zij worden door het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming ondersteund, o.a. door handvatten, vormingen etc. Bovendien zijn er tal van organisaties die tools en methodieken aanbieden om met ongewenste sexting of andere vormen van grensoverschrijdend gedrag om te gaan.

Bovendien verplicht het nieuwe decreet leerlingenbegeleiding scholen om vanaf 1 september 2018 een geïntegreerd beleid op leerlingenbegeleiding uit werken, met aandacht voor de vier begeleidingsdomeinen, waaronder het psychosociaal welzijn. Bovendien moet dit beleid afgestemd zijn op de schoolse context en de noden van de leerlingen. Grensoverschrijdend gedrag kan en mag dus niet genegeerd worden.

Vorming

Het departement Onderwijs en Vorming co-financiert jaarlijks de Mediacoach opleiding van het Kenniscentrum Mediawijs waarin ook specifiek aandacht is voor sexting.

In samenwerking met Child Focus, de Gezinsbond en de ouderverenigingen subsidieert het departement Onderwijs en Vorming vormingsavonden voor ouders over veilig ICT-gebruik. Scholen kunnen kiezen uit vijf modules waaronder "online relaties en seksualiteit".

<https://www.veiligonline.be/seksualiteit>

Lesmateriaal en ondersteuning

Klasse brengt regelmatig concrete tips voor scholen.

Scholen kunnen sinds 2012 een beroep doen op het "Kenniscentrum Mediawijsheid". Het Kenniscentrum voorziet in vorming, materiaal en kennisopbouw over alle aspecten van mediageletterdheid, waaronder ook sexting, privacy en cyberpesten. Het Kenniscentrum wordt door onderwijs gefinancierd. Zij maakten bv de mediawegwijzer "sexting op school" <https://mediawijs.be/tools/mediawegwijzer-sexting-school> en de themasite www.sexting.be.

Rond de uitbouw van een beleid rond seksueel grensoverschrijdend gedrag kunnen scholen inspiratie vinden bij het Raamwerk Seksualiteit en Beleid Onderwijs van Sensoa en het Vlaggensysteem onderwijs. Het Raamwerk bundelt een modelvisie, concrete beleidsinstrumenten (o.a. handelingsprotocol, gedragscode) en achtergrondinformatie. Daarmee kan je als organisatie een beleid rond seksualiteit ontwikkelen of je beleid bijschaven. Het Vlaggensysteem is een methodiek om seksueel gedrag van kinderen en jongeren correct in te schatten en er gepast op te reageren. Via samenwerkingsovereenkomsten maakt Sensoa afspraken met verschillende organisaties over het geven van vormingen en het verspreiden van deze tools. Scholen en CLB's kunnen behalve bij Sensoa ook terecht bij de onderwijskoepels, de centrumnetten en het GO! voor vorming. I.s.m. Sensoa verspreiden ze ook de interactieve video <https://mediawijs.be/héhetisoké>.

KlasCement bevat meer dan 50 leermiddelen specifiek over sexting en nog eens 200 over privacy.

Hetzelfde geldt voor het Archief voor Onderwijs, waar er tal van beeld en geluidsfragmenten zijn over deze thema's en dit voor alle onderwijsniveaus, waaronder de volledige reeks van "De dokter Bea Show".

Privacy

Binnen de administratie is er een werkgroep actief die bestaat uit vertegenwoordigers van de verschillende onderwijskoepels, GO!, softwareleveranciers van onderwijsplatforms en de overheid.

Alle maatregelen, instrumenten en adviezen worden gepubliceerd op de overkoepelende website www.privacyinonderwijs.be.